

Tu i tam

Wystawa opowiada o potrzebie przynależności, o pamięci i o redefinicji takich pojęć jak „dom” czy „wolność”. To kolejne wydarzenie odbywające się w ramach UK/Poland Season 2025 trwającego w Polsce, Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej do końca listopada.

Zrealizowana we współpracy z Bradford 2025 UK City of Culture wystawa łączy intymne wspomnienia z obrazami życia codziennego – zarówno tych, którzy przybyli do Wielkiej Brytanii w czasie wojny, jak i osób, które zdecydowały się na migrację w poszukiwaniu pracy, bezpieczeństwa czy nowego początku. Prace prezentowane w ramach wystawy prowadzą widzów przez wielowątkową historię polskiej obecności na Wyspach – od czasów II wojny światowej aż po współczesność.

Ekspozycja prezentuje zarówno historyczne, jak i współczesne narracje migracyjne. Jedną z nich jest wyjątkowe archiwum Anatola Krakowieckiego – żołnierza Armii Andersa, który dokumentował swoją tułaczkę oraz codzienne życie tysięcy innych uchodźców. Jego czarno-białe fotografie to nie tylko dokument, ale także świadectwo ogromnej siły, nadziei i determinacji. Po raz pierwszy w Polsce pokazane zostaną również prace Czesława Jana Siegiedy – brytyjskiego fotografa dokumentalnego, który od najmłodszych lat rejestrował życie polskiej diaspory w Wielkiej Brytanii lat 70. i 80. XX wieku. Jego pełne empatii, socjologicznie precyzyjne obrazy – jak zauważył Martin Parr – należą do wyjątkowo rzadkich świadectw życia emigrantów w tamtym okresie. Wystawa przywołuje także historię Ireny Troufar – pielęgniarki, której losy ukazane zostały w cyklu „Little Poland” autorstwa Karoliny Jonderko. Narrację wystawy domykają dwa projekty Michała Iwanowskiego: „Clear of People” oraz „Go Home, Polish”. Artysta przemierza fizyczne i symboliczne granice, badając doświadczenie migracji – zarówno swojej rodziny, jak i własne. Zadaje pytania o to, czym jest dziś wolność, przynależność, możliwość przemieszczania się – i w jakim stopniu są one kształtowane przez społeczne, kulturowe oraz polityczne konteksty.

„Tu i tam” to wystawa o drodze i domu. O polskiej migracji do Wielkiej Brytanii — opowiedzianej przez fotografie i wspomnienia bohaterów z różnych pokoleń.

Opracowanie kuratorskie: Tim Smith, Marta Szymańska.

Artyści i artystki: Anatol Krakowiecki, Karolina Jonderko, Tim Smith, Czesław Jan Siegieda, Michał Iwanowski.